

„Odpadové hospodaření města“

Rok 2020 i přes jeho neobvyklý průběh utekl velmi rychle. Dovolte mi ohlédnout se za ním z pohledu odpadového hospodáře, uvést zde některé finanční ukazatele za uplynulý rok a navázat tím, co nás v této oblasti v nejbližší době čeká.

Za svoz odpadů a další služby jsme za rok 2020 zaplatili 6 872 000 Kč. Díky třídění odpadů a zpětnému odběru elektrozařízení získávají obce odměny (od společností Eko-kom, Asekol, Elektrowin), které tento rok u nás činily 1 061 500 Kč. Nezanedbatelnou částku 95 000 Kč tvořily příjmy od podnikatelů, kteří jsou zapojeni do systému svozu odpadů zavedeného obcí - na základě smlouvy s městem si pronajmou nádobu na odpad a zároveň mohou využívat veřejná stanoviště tříděného odpadu. Pokud počítáme „čisté“ náklady, jedná se o částku 5 715 500 Kč – což vychází na jednoho obyvatele 1 058 Kč (počet obyvatel Jilemnice v roce 2020 je 5 401). Při poplatku 560 Kč na osobu občan tedy přispěje na likvidaci komunálního odpadu přibližně poloviční částkou. V roce 2020 se na poplatcích za svoz a likvidaci komunálních odpadů vybralo 3 271 280 Kč. Z rozpočtu tedy město doplatilo za odpadové hospodářství navíc 2 444 220 Kč.

A co se bude v odpadech dít dále? Někteří z Vás už jistě zaznamenali změny a to nejenom ty zákonné, ale také zde u nás na Jilemnicku. Obojí spolu úzce souvisí a já se pokusím Vás s nimi ve stručnosti seznámit.

Co se týká legislativních změn, nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb. si klade za cíl zvýšit úroveň úroveň recyklace nejméně na 55 % celkové hmotnosti do roku 2025 a do roku 2035 ukládat na skládky dokonce nejvýše 10 % z celkové hmotnosti komunálního odpadu. Zároveň se navyšuje obcím i poplatek za ukládání odpadů na skládku, a to pro rok 2021 na 800 Kč. Obec však může požádat o tzv. „třídící slevu“ u odpadů zařazených do dílčího základu za komunální odpad, u něž výše poplatku činí pouze 500 Kč (tolik byl poplatek doposud). Tato sleva je však limitována množstvím uloženým na skládku, které pro rok 2021 činí 200 kg na osobu. Pro Jilemnici to znamená 1 080 tun směsného komunálního odpadu z černých nádob ročně. (v roce 2020 jsme vyprodukovali 1232 t). Pro další roky budou limity ještě přísnější.

Protože se ceny odpadových služeb neustále zvyšují a stejně tak i množství vyprodukovaného odpadu, přistupujeme k zásadním změnám v odpadovém systému i v našem městě. Zavedeme „Door to door“ systém, tzn., že zájemcům poskytneme nádoby na tříděný odpad (papír a plast) k domu. Omezíme svozy směsného komunálního odpadu z černých nádob na 1 x 14 dní (kromě sídliště), čímž by se mělo snížit jeho množství. Svozy od domů nám zatím bude poskytovat svozová firma a to přibližně od poloviny roku 2021. Dle našich propočtů (za předpokladu vydání všech nádob do oběhu) by mělo dojít ke snížení produkce směsného komunálního odpadu z nádob na 860 t ročně a nárůst vytříděného plastu o 82 tun, papír o 91 tun ročně. Zároveň by vzrostly náklady za svoz o 900 000 Kč a příjmy od Eko-komu o 600 000 Kč. Předpokládáme tedy „čistý“ nárůst nákladů 300 000 Kč ročně.

Dalším velkým projektem Jilemnicka – svazku obcí je vybudování překladiště v areálu Ekosevu (mezi Jilemnicí a Mříčnou). Přes velké počáteční investice by v budoucnu mělo dojít k úsporám a to především díky zajištění svozu odpadů vlastními technickými službami, efektivním tříděním, odvozem do spalovny odpadů a minimalizací skládkování. Dle praxe obcí, které mají zavedený tento způsob sběru odpadů, se daří pokrýt náklady na svoz využitelných složek odpadu prodejem druhotných surovin a odměnami od Eko-komu. Pro srovnání: náklady na svoz tříděného odpadu v Jilemnici včetně pronájmu nádob činily v roce 2020 2 178 423 Kč, příjmy od Eko-komu 984 420 Kč.

Odpadové hospodaření se setkává s častými změnami a současná situace bohužel nenapomáhá jeho minimalizaci (velké množství obalů, použitých ochranných pomůcek).... To vše představuje zvýšené náklady na jejich likvidaci. I přes to všechno věříme, že se nám změnou systému a dodržováním pravidel podaří přiblížit přísným cílům odpadového hospodářství. Jejich neplnění a překročení limitů bude znamenat velkou zátěž pro obecní rozpočty.